

1. UVOD

Za potrebe praćenja stanja u prostoru, izrade i praćenja provedbe dokumenata prostornog uređenja, te drugih dokumenata, tijela državne uprave i druga upravna tijela nadležna za poslove prostornog uređenja vode dokumentaciju prostora.

Dokumentacija prostora sastoji se iz dokumenata praćenja stanja u prostoru. Osnovni dokument praćenja stanja u prostoru je izvješće o stanju u prostoru.

Prema odredbama Zakona o prostornom uređenju (NN 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04) o stanju prostora izrađuje se četverogodišnje izvješće o stanju u prostoru (u daljnjem tekstu: Izvješće). Izvješće sadrži analizu provođenja dokumenata prostornog uređenja i drugih dokumenata, ocjenu provedenih mjera i njihove učinkovitosti na svrhovito gospodarenje prostorom, na zaštitu vrijednosti prostora i okoliša te druge elemente od važnosti za prostor za koji se izrađuje.

Predstavnička tijela županije na temelju Izvješća donose četverogodišnji program mjera za unapređenje stanja u prostoru (u daljnjem tekstu: Program mjera). Program mjera sadrži procjenu potrebe izrade novih, odnosno izmjenu i dopunu postojećih dokumenata prostornog uređenja, potrebu pribavljanja podataka i stručnih podloga za njihovu izradu, te druge mjere od značaja za izradu i donošenje tih dokumenata. Programom mjera, ovisno o posebnim obilježjima prostora za koji se donosi, utvrđuju se i druge mjere za provođenje politike uređenja prostora i dokumenata prostornog uređenja.

Dakle, Izvješćem se analiziraju učinci prethodnog Programa mjera, da bi se Programom za slijedeće razdoblje korigirali propusti i održao zacrtani pravac razvoja određen Prostornim planom Primorsko-goranske županije i drugim županijskim dokumentima i aktima. Time se zatvara krug kontinuiranog praćenja i usmjeravanja razvoja Primorsko-goranska županije.

Izvješća i Program mjera objavljuju se u Službenim novinama Primorsko-goranske županije.

1.1. Ciljevi izrade Izvješća

Izvješće je utemeljeno na činjenicama i sadrži podatke o prostoru i planskim mjerama te primjere koji se koriste za vrednovanje uvjeta i prostornog razvoja u pojedinim dijelovima Hrvatske.

Izvješće o stanju u prostoru značajno je, jer će sadržanim informacijama:

- definirati rezultate izrade prostornih planova u županiji u odnosu na Program mjera 2001-2002,
- ocijeniti učinkovitost planskih mjera za unapređenje stanja u prostoru,
- promicati opredjeljenja o smjernicama prostornog razvoja Županije,
- utvrditi racionalnost korištenja prostora,
- provjeriti načela razvoja utvrđenih Prostornim planom Primorsko-goranske županije,
- odrediti potrebu dopune i/ili izmjene Prostornog plana Primorsko-goranske županije,
- istaknuti ulogu općina i gradova u formiranju cjelovitog sustava Županije i potrebu njihove međusobne suradnje,

- potaknuti raspravu u stručnoj javnosti o procesima i pojavama u prostoru i redefiniranju uloge prostornog planiranja,
- promovirati ciljeve europske prostorno planerske politike,
- promicati opredjeljenja o politikama prostornog razvoja u Županiji i Hrvatskoj odgovarajućim institucijama europskog prostornog sustava,
- potaknuti izmjene ideja sa specialistima iz ostalih Županija, i
- sagledati prostorne odnose prema susjednim županijama i zemljama.

Pored navedenog, osnovna uloga izvješća je omogućiti uvid u stanje prostora Županije, kako bi se u narednom periodu poduzimale odgovarajuće mjere u postizanju zacrtanih ciljeva razvoja. Stoga se temeljem Izvješća o stanju u prostoru Primorsko-goranske županije prvenstveno izrađuje Program mjera za unapređenje stanja u prostoru Primorsko-goranske županije.

Osnovni koncept Izvješća:

- Izvješće je najvećoj mogućoj mjeri kompatibilno i usporedivo u sadržaju i pokazateljima sa sličnim dokumentima drugih Županija uz uvažavanje specifičnosti procesa i prilika na području Županije,
- Izvješće je sveobuhvatni dokument, kojim se izvijesti o prostornom razvoju u Županiji putem analize:
 - osnovnih prostornih struktura (urbana, ruralna područja i prometni koridori, sustav središnjih naselja, struktura korištenja zemljišta),
 - zaštite prostora (zaštita okoliša i vrijedne prirodne i izgrađene baštine)
 - stanja problema, interesa i konflikata i mogućih trendova budućeg prostornog razvoja,
 - stanja prostornog planiranja i institucionalnog razvoja u tom području, te
 - prostorno planske perspektive osnovnih prostornih kategorija.
- u Izvješću se koriste odgovarajući grafički i tekstualni prikazi statističkih podataka prema Popisu 2001. godine i stanja na temelju evidencija i praćenja županijskih ureda i upravnih odjela.
- **Izvješće se izrađuje temeljem podataka do kraja 2003. i početka 2004. godine.**

1.2. Sadržaj Izvješća

Prvo izvješće o stanju u prostoru Primorsko-goranske županije izrađeno je 1995. godine. Njime je izvršena detaljna analiza stanja prostora i dokumentacije, te dani orijentiri daljnjeg razvoja.

Nakon deset godina potrebna je ponovna detaljnija analiza stanja u prostoru, te se ovo Izvješće ne zadržava samo na analizi postojeće dokumentacije prostora. Njime se razmatra stanje u samom prostoru, ocjenjujući dosadašnje učinke važeće regulative i dokumenata prostornog uređenja (prostorni planovi).

Stoga se određuje slijedeći osnovni sadržaj Izvješća:

- 1. Uvod**
- 2. Stanje**
- 3. Analiza stanja u prostoru**
- 4. Ocjena stanja u prostoru**
- 5. Smjernice programa mjera**

Temeljem saznanja dobivenih iz ocjene stanja u prostoru potrebno je postaviti osnovne smjernice izrade Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru Primorsko-goranske županije za 2006. i 2007. godinu.

